IL-QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Aaron M. Bugeja M.A. (Law), LL.D. (melit)

Illum 15 ta' April 2021

Appell numru 106/2020

Il-Pulizija
vs.
ALNAFOURI Mohamed Nour

Il-Qorti rat is-segwenti :

A. L-IMPUTAZZJONIJIET

1. Dan huwa appell minn sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) nhar il-25 ta' Ġunju 2020 fil-konfront ta' ALNAFOURI Mohamed Nour detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 59715A li ġie mixli talli f'dawn il-Gżejjer nhar il-15 ta' Marzu 2014:

   i. Kellu fil-pussess tiegħu il-pjanta cannabis kollha jew biċċa minnha bi ksur tal-artikolu 8(d) tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta, liema droga instabet f'ċirkostanzi li juru li ma kinitx għall-użu esklussiv tiegħu;

   ii. Kellu fil-pussess tiegħu ir-raża meħuda mill-pjanta cannabis jew xi preparazzjonijiet li jkollhom bħala bażi ta' din ir-raża bi ksur tal-artikolu

8(a) tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta, liema droga instabet f'ċirkostanzi li juru li ma kinitx għall-użu esklussiv tiegħu;

iii. Sar reċidiv b'sentenza mogħtija mill-Qorti ta' Malta presjeduta mill-Maġistrat Dottor Anthony Vella nhar it-30 t'Ottubru 2013 liema sentenza kienet saret definittiva u ma setgħetx tiġi mibdula.

B. IS-SENTENZA APPELLATA

2. Permezz tas-sentenza aktar 'il fuq imsemmija, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, iddeċidiet li ssib lill-appellant ħati tal-imputazzjonijiet kollha miġjuba kontra tiegħu u kkundannatu għall-piena ta' erba' snin u sitt xhur priġunerija kif ukoll multa ta' ħamest elef euro (€5000), nonche kkundannatu jħallas l-ispejjeż skont kif indikati fis-sentenza fil-waqt li ordnat id-distruzzjoni tad-droga kollha misjuba f'dan il-każ.

C. L-APPELL INTERPOST

3. Illi l-appellant appella minn din is-sentenza, fejn talab lil din il-Qorti sabiex tirrevoka s-sentenza appellata u tillibera lill-appellant minn kull ħtija u piena jew alternattivament tvarjaha in kwantu tikkonċerna l-piena u dan wara li (in suċċint) stqarr is-segwenti:

i. Li ma setgħax jinstab ħati tar-reat ta' pussess kwalifikat ta' tetrahydrocannabinol li nstabet fl-għalqa fi Triq il-Ġejża, s-Swieqi bil-piż ta' 647 grammi in kwantu huwa ma kienx fil-pussess ta' din is-sustanza fil-15 ta' Marzu 2014 kif mistqarr fl-imputazzjoni miġjuba kontra tiegħu u dan peress li s-sustanza kienet ġiet elevata mill-Pulizija fil-jum ta' qabel, jiġifieri fl-14 ta' Marzu 2014;

ii. Ma kienet teżisti ebda prova li l-appellant kellu xi rabta mal-basket li fih instabet id-droga cannabis fl-14 ta' Marzu 2014 fl-għalqa fi Triq il-Ġejża, s-Swieqi. Dan ukoll peress li l-Prosekuzzjoni naqset milli tipprova li l-basket li ġabar l-appellant fil-15 ta' Marzu 2014 kien l-istess basket li l-Pulizija kienu ġabru fil-jum ta' qabel. Dan peress li l-għalqa kien fiha ħafna skart. Il-basket

li jidher fil-filmat ma ġie identifikat minn ħadd. Mill-banda l-oħra l-appellant spjega mill-ewwel li kellu diżgwid ma ġara tiegħu minħabba xi skart li huwa kien tefa';

iii. Dwar is-sustanza misjuba f'appartament fi Triq il-Ġejża, s-Swieqi viċin tal-appartament tal-appellant u Greta Grassi fil-piż ta' 598.07 grammi l-appellant jikkontendi li l-Pulizija għamlu tfitxija kemm fix-xaft li kien "aċċessibbli" minn kamra fir-residenza tal-appellant u Greta Grassi liema xaft kien komuni u diversi appartamenti oħra kellhom twieqi għal fuqu. La l-appellant u l-anqas Greta Grassi ma kellhom x'jaqsmu ma dawn l-appartamenti. L-appartament fejn instabet din il-kwantita ta' droga cannabis fil-piż ta' 598.07 grammi kienet f'appartament li kien abbandunat u li kien fih bitħa komuni aċċessibbli għan-nies. Il-fatt li l-Pulizija kienu raw tieqa li tagħti għal dan ix-xaft bit-tarf miekul u komodina bil-wiċċ sfrundat li skonthom kien jagħti indikazzjoni li kien hemm aċċess għal dan ix-xaft ma kienetx prova biżżejjed biex turi li rabta bejn l-appellant u d-droga f'dak l-appartament in kwantu ebda tqabbil ma sar bejn xi marki li setgħa kien hemm fuq dak il-wiċċ u xi żarbun tal-appellant.

iv. Dwar id-droga cannabis misjuba fid-drenaġġ fl-ammont ta' 5.11 grammi li l-Pulizija allegaw li kienet ġiet mormija mill-appellant fit-toilet u wara ġibed il-flushing l-appellant ikkontenda li din id-droga instabet fid-drenaġġ li kien komuni ma residenzi oħra u b'hekk ma setgħax jingħad li dik id-droga kienet tiegħu;

v. Dwar is-sejba ta' 0.10 gramma cannabis wara s-sink fil-kamra tal-banju l-appellant sostna li huwa dejjem innega li din is-sustanza kienet tiegħu. Huwa kien jgħix mas-sieħba tiegħu ta' dak iż-żmien fl-istess appartament. Apparti minn hekk huwa kien ilu biss xi ġimgħa żmien li daħal f'dak l-appartament u b'hekk dik id-droga ma kienetx tiegħu;

vi. Id-droga misjuba mill-Pulizija f'din l-operazzjoni ma ġietx komparata ma xulxin u b'hekk ma jistax jingħad li kienet tal-istess tip, kif wieħed kien jissusspetta li tkun li kieku kienet ġejja mill-istess sors;

vii. Il-piena erogata kienet waħda eċċessiva.

D. IL-PARTI ĠENERALI

4. Illi din il-Qorti hija Qorti ta' reviżjoni tas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati u ma tbiddilx l-apprezzament tal-provi magħmul mill-Qorti tal-Maġistrati meta dik il-Qorti tkun legalment u raġonevolment korretta fl-apprezzament li hija kienet għamlet. Fis-sentenza **Ir-Repubblika ta' Malta vs Emanuel ZAMMIT** deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri)[1] intqal:-

---

[1] Tal-21 t'April 2005. Ara wkoll Ara, fost ohrajn, l-Appelli Kriminali Superjuri: **Ir-Repubblika ta' Malta vs Domenic Briffa**, 16 ta' Ottubru 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Godfrey Lopez** u r-**Repubblika**

kif dejjem gie ritenut huwa principju stabbilit fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti li hija ma tiddisturbax l-apprezzament dwar il-provi maghmul mill-ewwel Qorti jekk tasal ghall-konkluzjoni li dik il-Qorti setghet ragjonevolment u legalment tasal ghall-konkluzjoni li tkun waslet ghaliha. Fi kliem iehor, din il-Qorti ma tirrimpjazzax id-diskrezzjoni fl-apprezzament tal-provi ezercitata mill-ewwel Qorti izda taghmel apprezzament approfondit tal-istess biex tara jekk dik l- ewwel Qorti kinitx ragjonevoli fil-konkluzjoni taghha. Jekk, izda, din il-Qorti tasal ghall-konkluzjoni li l-ewwel Qorti, fuq il-provi li kellha quddiemha, ma setghetx ragjonevolment jew legalment tasal ghall-konkluzjoni li tkun waslet ghaliha, allura din tkun raguni valida, jekk mhux addirittura impellenti, sabiex din il-Qorti tiddisturba dik id-diskrezzjoni u konkluzjoni.

5. Anke jekk din il-Qorti tistħarreġ ix-xiehda li tkun tressqet quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, ir-rwol ta' din il-Qorti jibqa' dak ta' reviżjoni tad-deċiżjoni mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati. Fil-kors ordinarju tal-funzjoni tagħha, ma ssirx Qorti ta' ritrattazzjoni, u ma terġax tisma' l-każ u tiddeċiedi l-każ mill-ġdid. Id-deċiżjoni jekk l-imputat ikunx ħati

---

ta' Malta v. Eleno sive Lino Bezzina** 24 ta' April 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Lawrence Asciak sive Axiak** 23 ta' Jannar 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Mustafa Ali Larbed**; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Thomas sive Tommy Baldacchino**, 7 ta' Marzu 2000, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Ivan Gatt**, 1 ta' Dicembru 1994; u **Ir-Repubblika ta' Malta vs George Azzopardi**, 14 ta' Frar 1989; u l-Appelli Kriminali Inferjuri: **Il-Pulizija vs Andrew George Stone**, 12 ta' Mejju 2004, **Il-Pulizija vs Anthony Bartolo**, 6 ta' Mejju 2004; **Il-Pulizija vs Maurice Saliba**, 30 ta' April 2004; **Il-Pulizija vs Saviour Cutajar**, 30 ta' Marzu 2004; **Il-Pulizija vs Seifeddine Mohamed Marshan** et, 21 ta' Ottubru 1996; **Il-Pulizija vs Raymond Psaila et**, 12 ta' Mejju 1994; **Il-Pulizija vs Simon Paris**, 15 ta' Lulju 1996; **Il-Pulizija vs Carmel sive Chalmer Pace**, 31 ta' Mejju 1991; **Il-Pulizija vs Anthony Zammit**, 31 ta' Mejju 1991.

Fil-kawża **Ir-Repubblika ta' Malta vs Domenic Briffa** ġie mistqarr li :

> Kif gie ritenut diversi drabi, hawn qieghdin fil-kamp ta' l- apprezzament tal-fatti, apprezzament li l-ligi tirrizerva fl- ewwel lok lill-gurati fil-kors tal-guri, u li din il-Qorti ma tiddisturbahx, anke jekk ma tkunx necessarjament taqbel mija fil-mija mieghu, jekk il-gurati setghu legittimament u ragonevolment jaslu ghall-verdett li jkunu waslu ghalih. Jigifieri l-funzjoni ta' din il-Qorti ma tirrizolvix ruhha f'ezercizzju ta' x'konkluzjoni kienet tasal ghaliha hi kieku kellha tevalwa l-provi migbura fi prim'istanza, imma li tara jekk il-verdett milhuq mill-gurija li tkun giet "properly directed", u nkwadrat fil-provi prodotti, setax jigi ragonevolment u legittimament milhuq minnhom. Jekk il-verdett taghhom huwa regolari f'dan is-sens, din il-Qorti ma tiddisturbahx (ara per ezempju Ir-Repubblika ta' Malta v. Godfrey Lopez u r-Repubblika ta' Malta v. Eleno sive Lino Bezzina decizi minn din il-Qorti fl-24 ta' April 2003, Ir-Repubblika ta' Malta v. Lawrence Asciak sive Axiak deciza minn din il-Qorti fit-23 ta' Jannar 2003, Ir-Repubblika ta' Malta v. Mustafa Ali Larbed deciza minn din il-Qorti fil-5 ta' Lulju 2002, ir-Repubblika ta' Malta v. Thomas sive Tommy Baldacchino deciza minn din il-Qorti fis-7 ta' Marzu 2000, u r-Repubblika ta' Malta v. Ivan Gatt deciza minn din il-Qorti fl-1 ta' Dicembru 1994).

jew le teħodha l-Qorti tal-Maġistrati, li għandha d-dover li tanalizza l-provi u l-argumenti legali kollha u tasal għall-konklużjonijiet tagħha.[2]

6. Din il-Qorti, b'hekk tirrevedi s-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati billi tara jekk u safejn, bis-saħħa tal-provi li jkunu ġew miġjuba mill-partijiet u tal-argumenti legali dibattuti quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, setgħetx dik il-Qorti legalment u raġonevolment tasal għall-konklużjoni milħuqa minnha fis-sentenza tagħha. Biex tagħmel dan ix-xogħol ta' reviżjoni din il-Qorti, tkun trid tifli l-provi u l-argumenti miġjuba quddiem il-Qorti tal-Maġistrati u tara jekk, u safejn, b'dawk il-provi li kellha quddiemha, il-Qorti tal-Maġistrati setgħetx tasal għall-konklużjonijiet tagħha kif jidhru fis-sentenza b'mod tajjeb u skont il-Liġi.

7. Jekk din il-Qorti tara li l-Qorti tal-Maġistrati setgħet tasal għall-konklużjonijiet li waslet għalihom skont il-provi u l-argumenti legali li kellha quddiemha, anke jekk dik ma kienetx l-unika konklużjoni li dik il-Qorti setgħet tasal għaliha, allura din il-Qorti ma tibdilx il-konklużjonijiet milħuqa mill-Qorti tal-Maġistrati. Dan peress li jekk il-Qorti tal-Maġistrati tkun għamlet xogħolha tajjeb, din il-Qorti ma tistax taqbad u tibdlilha s-sentenza tagħha, jekk mhux għax ikun hemm raġuni valida. Il-fatt biss li l-appellant ma jkunx jaqbel mal-konklużjonijiet tas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati mhux biżżejjed biex din il-Qorti tibdel is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati.

[2] u dan sakemm ma jkunx hemm raġunijiet eċċezzjonali entro l-parametri ta' dak li jipprovdi l-artikolu 428(3)(5) tal-Kodiċi Kriminali li din il-Qorti tkun tista' tiddeċiedi hi l-meritu tal-kawża.

8. Jekk mill-banda l-oħra din il-Qorti tara li, mill-provi li nġiebu jew mill-argumenti legali imresqin quddiemha, l-Qorti tal-Maġistrati tkun żbaljat fl-apprezzament tal-provi jew fl-interpretazzjoni tal-argumenti legali imresqin quddiemha, b'mod li allura din il-Qorti tqis ma jkunx sigur u sodisfaċenti li tistrieħ fuq dawk il-konklużjonijiet, allura din il-Qorti imbagħad għandha s-setgħa u d-dmir li tibdel dik is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati, jew dawk il-partijiet minnha li jirriżultaw li jkunu żbaljati jew li ma jirriflettux il-Liġi.[3]

9. Dawn il-provi pero jridu qabel xejn ikunu jirrispettaw ir-regoli tal-evidenza fi proċedimenti penali, ċjoe **l-Law of Evidence**.

10. L-artikolu 637 tal-Kodiċi Kriminali jgħid li għal dak li jirrigwarda xhieda ta' eta' minuri, xhieda tal-imputat kif ukoll ix-xhieda ta' persuni li huma klassifikati taħt l-artikolu 636 tal-Kodiċi Kriminali, fosthom persuni li jkollhom interess fil-kwistjoni li fuqha tkun meħtieġa x-xhieda tagħhom, jew fir-riżultat tal-kawża : -

> id-deċiżjoni (dwar il-kredibbilta tagħhom) titħalla fid-diskrezzjoni ta' min għandu jiġġudika l-fatti, billi jittieħed qies tal-imġieba, kondotta u karattru tax-xhud, tal-fatt jekk ix-xhieda għandiex mis-sewwa jew hix konsistenti, u ta' fattizzi oħra tax-xhieda tiegħu, u jekk ix-xhieda hix imsaħħa minn xiehda oħra, u taċ-ċirkostanzi kollha tal-każ.

---

[3] Ara wkoll, fost oħrajn, l-Appelli Kriminali Superjuri: **Ir-Repubblika ta' Malta vs Rida Salem Suleiman Shoaib**, 15 ta' Jannar 2009; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Paul Hili**, 19 ta' Gunju 2008; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Etienne Carter**, 14 ta' Dicembru 2004; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Domenic Briffa**, 16 ta' Ottubru 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Godfrey Lopez** u **Ir-Repubblika ta' Malta vs Eleno sive Lino Bezzina,** 24 ta' April 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Lawrence Asciak sive Axiak,** 23 ta' Jannar 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Mustafa Ali Larbed**, 5 ta' Lulju 2002; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Thomas sive Tommy Baldacchino**, 7 ta' Marzu 2000, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Ivan Gatt**, 1 ta' Dicembru 1994; u **Ir-Repubblika ta' Malta vs George Azzopardi**, 14 ta' Frar 1989; u l-Appelli Kriminali Inferjuri: **Il-Pulizija vs Andrew George Stone**, 12 ta' Mejju 2004, **Il-Pulizija vs Anthony Bartolo**, 6 ta' Mejju 2004; **Il-Pulizija vs Maurice Saliba**, 30 ta' April 2004; **Il-Pulizija vs Saviour Cutajar**, 30 ta' Marzu 2004; **Il-Pulizija vs Seifeddine Mohamed Marshan et**, 21 ta' Ottubru 1996; **Il-Pulizija vs Raymond Psaila et**, 12 ta' Mejju 1994; **Il-Pulizija vs Simon Paris**, 15 ta' Lulju 1996; **Il-Pulizija vs Carmel sive Chalmer Pace**, 31 ta' Mejju 1991; **Il-Pulizija vs Anthony Zammit**, 31 ta' Mejju 1991.

11. Imbagħad l-artikolu 638 tal-Kodiċi Kriminali jagħmilha ċara li huwa fid-dover tal-Prosekuzzjoni li ġġib il-provi kollha u l-aħjar prova possibbli sabiex il-grad tal-prova tal-Prosekuzzjoni jintlaħaq b'suċċess. Jekk dawk il-provi jkunu jikkonsistu prinċipalment fil-verżjoni ta' xhud waħdieni, il-Qorti xorta waħda tista' tasal sal-grad ta' prova rikjest fi proċedimenti kriminali, jekk dak ix-xhud ikun ġie emnut; u dan peress li f'din l-eventwalita, din ix-xiehda ssir biżżejjed biex tagħmel prova sħiħa u kompluta minn kollox, daqs kemm kieku l-fatt ġie ippruvat minn żewġ xhieda jew aktar. Fil-fatt l-artikolu 638(2) tal-Kodiċi Kriminali jgħid li xhud wieħed waħdu, jekk emnut, huwa suffiċjenti sabiex fuq ix-xiehda tiegħu il-Qorti tkun tista' ssib ħtija. Dan il-prinċipju ġie kkonfermat f'diversi każijiet li dawn il-Qrati kellhom quddiemhom fil-passat.[4] Jiġifieri huwa legalment korrett u permissibbli Qorti ta' Ġustizzja Kriminali tasal li ssib ħtija f'persuna akkużata fuq ix-xiehda ta' xhud wieħed biss.

12. In oltre kif gie ritenut mil-Qorti fl-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Thorne:**[5]

> mhux kull konflitt fil-provi ghandu awtomatikament iwassal ghall-liberazzjoni tal-persuna akkuzata. Imma l- Qorti, f' kaz ta' konflitt fil-provi, trid tevalwa l-provi skond il-kriterji enuncjati fl-artikolu 637 tal-Kodici Kriminali w tasal ghall-konkluzzjoni dwar lil min trid temmen u f' hix ser temmnu jew ma temmnux'.

13. F'dan il-kuntest, allura, l-akbar sfida li jkollhom il-Qrati fil-każijiet li jisimgħu hija li jiskopru l-verita storika; u dan peress li l-

---

[4] Ara fost oħrajn l-appelli kriminali sede inferjuri fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Bonavia** ppreseduta mill-imħallef Joseph Galea Debono u datata s-6 ta' Novembru 2002; **Il-Pulizija vs Antoine Cutajar** ippreseduta mill-Imħallef Patrick Vella u deċiża fis-16 ta' Marzu 2001; **Il-Pulizija vs Carmel Spiteri** ippreseduta mill-Imħallef David Scicluna u deċiża fid-9 ta' Novembru 2011; Ara wkoll **Ir-Repubblika ta' Malta vs Martin Dimech** deċiża mill-Qorti tal-Appell Sede Superjuri u ppreseduta mill-Imħallfin Joseph Filletti, David Scicluna u Joseph R. Micallef u datata 24 ta' Settembru 2004.

[5] Deċiża fid-9 ta' Lulju 2003 mill-Qorti tal-Appell Kriminali Sede Inferjuri ippreseduta mill-Imħallef Joseph Galea Debono.

evidenza li tinġieb quddiemhom - kemm dik diretta, kif ukoll dik indiretta - mhux dejjem neċessarjament twassal għall-dik il-verita'. Xhud jista' jkun konsistenti kemm fil-veritajiet li jgħid, kif ukoll fil-gideb li jista' jkun qiegħed jgħid. U huwa għalhekk li jeżisti wkoll ir-reat ta' sperġur. Il-Qrati ma għandhomx is-setgħa li jaqraw l-imħuħ tan-nies. Il-Qrati jippruvaw jifhmu xi jkollhom f'moħħhom, f'qalbhom u fil-kuxjenza tagħhom in-nies li jidhru quddiemhom biss mill-kliem li jgħidu u mill-egħmil tagħhom. Il-Qrati jridu jistrieħu biss fuq il-provi li jkunu nġiebu quddiemhom – ċjoe l-evidenza diretta jew l-evidenza indiretta.

14. L-evidenza indiretta hi dik li prinċipalment tistrieħ fuq iċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ. Għalkemm iċ-ċirkostanzi ma jitkelmux bħax-xhieda, u b'hekk ma jistgħux jigdbu, mill-banda l-oħra jistgħu jkunu qarrieqa. Dawn il-Qrati dejjem straħu fuq il-prinċipju li biex l-evidenza ċirkostanzjali tkun is-sies ta' sejbien ta' ħtija, din trid tkun univoka, jiġifieri li tipponta biss u esklussivament lejn direzzjoni u konklużjoni waħda u xejn ħliefha. Altrimenti, jekk iċ-ċirkostanzi jagħtu lok għal aktar minn konklużjoni waħda, il-Qorti ma tkunx tista' tistrieħ fuqhom biss biex tkun tista' ssib ħtija. Jekk ikun hemm dubju dettat mir-raġuni, il-Qorti ma tkunx tista' ssib ħtija fl-imputat jew akkużat.

15. Mill-banda l-oħra biex persuna tiġi misjuba ħatja, il-Liġi kriminali **ma teħtieġx** li din tkun stabbilita b'ċertezza assoluta. Il-Liġi tal-proċedura Maltija hija imnisla mis-sistema Ingliż fejn huwa meħtieġ li biex Qorti ta' Ġustizzja Kriminali tkun tista' ssib ħtija f'akkużat, il-Prosekuzzjoni tkun trid irnexxielha tipprova l-każ tagħha lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni in bażi għall-provi imresqa

minnha. Jekk id-Difiża tipprova l-punt tagħha fuq bażi ta' probabbilita, jew tislet argument, inkluż mill-provi tal-Prosekuzzjoni stess, u jirnexxielha ddaħħal dubju dettat mir-raġuni, allura l-Qorti ma tkunx tista' ssib ħtija fl-akkużat.

16. Il-Qorti tkun tista' tasal għal din il-konklużjoni biss wara li tkun għarblet il-provi ammissibbli kollha li jkunu tressqu quddiemha, jiġifieri kemm l-evidenza ordinarja kif ukoll dik esperta, kemm dik diretta u kif ukoll dik indiretta. Fl-aħħar mill-aħħar dik il-Qorti trid tkun żgura moralment, sure fis-sistema Legali Ingliż,[6] li l-każ seħħ skont kif tkun qed tipprospetta l-Prosekuzzjoni lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni. Dan huwa l-ogħla livell ta' prova li l-Liġi teħtieġ biex tinstab ħtija; livell li huwa anqas miċ-ċertezza assoluta, iżda li huwa ogħla mill-bilanċ tal-probabbilitajiet.

17. Fil-każ Ingliż **Majid**,[7] Lord Moses stqarr hekk :

> Judges are advised by the Judicial Studies Board, as they have been for many years, to direct the jury that before they can return a verdict of guilty, they must be sure that the defendant is guilty.

18. Inoltre, fil-ktieb tagħhom **The Modern Law on Evidence**, Adrian Keane u Paul McKeown[8] jgħidu s-segwenti : -

> In the wake of difficulties encountered with the formula of proof beyond reasonable doubt, Majid makes it clear that the direction on the criminal standard must adhere to the formula of proof by being "sure", in accordance with the longstanding advice given to judges by the Judicial Studies Board. That advice currently contained in the Crown Court Bench Book, is simply that the prosecution prove their case if the jury, having considered all the relevant evidence, are sure that the accused is guilty. Further explanation is described as 'unwise'. If the jury are not sure then, they must find the accused not guilty.

---

[6] **R v Majid**, 2009, EWCA Crim 2563, CA at 2
[7] ibid.
[8] Oxford University Press, 2012, p. 106 – 108.

19. Meta jiġi biex ifisser dan il-grad ta' prova fi proċedimenti kriminali, l-Imħallef William Harding kien xi drabi jirreferi għal dal-kunċett bħala l-prinċipju **tas-sikurezza**. Hekk per eżempju fl-appell kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Peralta** deċiża mill-Qorti Kriminali nhar il-25 t'April 1957 dik il-Qorti kienet qalet li f'dak il-każ, in bażi għall-provi miġjuba quddiemha hija setgħet tasal **b'sikurezza** għall-konklużjoni fir-rigward tal-istat tal-imputat, liema stat fattwali kellu jiġi pruvat in bażi għal suffiċjenza probatorja lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni. B'hekk dik il-Qorti ġja fl-1957 kienet irrikonoxxiet l-ekwivalenza bejn l-istat mentali ta' sikurezza mas-suffiċjenza probatorja lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni, kif ukoll illum rifless fil-ġurisprudenza l-aktar reċenti fl-Ingilterra u Wales.

20. U huwa biss meta jkun hemm **id-dubju veru, bażat fuq ir-raġuni, fuq is-sens komun u fuq il-buon sens, ċjoe d-dubju li jibqa' jippersisti wara li jsir stħarriġ dettaljat u b'attenzjoni, b'diliġenza u b'mod imparzjali tal-provi u l-argumenti kollha li jkunu ġew imresqin mill-Prosekuzzjoni u mid-Difiża** li mbagħad, jekk jibqa' jippersisti dan id-dubju, jkun jista' jingħad li dak il-livell ta' sikurezza, ossija suffiċjenza probatorja lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni ma jkunx intlaħaq; u li allura bħala konsegwenza, il-Qorti ma tkunx tista' tiddikkjara lill-ħati tal-akkużi miġjuba kontrih.

21. Meta l-partijiet fi proċeduri penali, jagħżlu li jresqu prova, huma jridu jissodisfaw il-best evidence rule, ċjoe jridu jresqu l-aħjar prova li tkun tista' tiġi preżentata fil-każ konkret. Fis-sentenza fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs George Spiteri** deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali, ġie ritenut is-segwenti:

Huwa principju fondamentali fil-process kriminali li l-ligi tesigi li kull min jrid jipprova xi haga, ghandu jressaq l-ahjar prova, u dan jista' biss jaqa' fuq prova sekondarja kemm il-darba din l-ewwel jew l-ahjar prova mhiex disponibbli. Hu veru wkoll, izda, li min ghandu jiggudika jista', skond il-ligi, u minkejja dan il-principju fondamentali appena msemmi, joqghod fuq ix-xhieda anke ta' persuna wahda jekk b'dak li tghid din il-persuna, jikkonvinci lill-gudikant sal-grad tal-konvinciment morali mill-htija tal-persuna akkuzata.

L-prova indizzjarja trid tkun wahda assolutament univoka, li tipponta biss minghajr dubju dettat mir-raguni lejn fatt jew konkluzzjoni wahda. Ovvjament jekk fatt jew cirkostanzi jistghu ragjonevolment jinghataw aktar minn tifsira jew interpretazzjoni wahda, tkun li tkun, allura dik ma tkunx prova ndizzjarja tajba, skond il-ligi, sabiex in bazi taghha tista' tinstab htija. Kif tghid u titlob il-ligi, biex prova ndizzjarja tigi ammessa bhala prova valida fis-sens li wiehed jista' ragjonevolment jasal ghall-konkluzzjoni tieghu ta' htija in bazi taghha bla ebda dubju dettat mir-raguni, irid ikun moralment konvint minn dan ir-rekwizit ta' l-univocita' taghha, cioe' li dik il-prova tfisser biss u xejn aktar li l-akkuzat huwa hati ta' dak addebitat lilu w, allura, kull dubju ragjonevoli fir-rigward ghandu jmur favur l-akkuzat skond il-ligi.[9]

Wiehed ghandu jkun ferm attent fl-apprezzament u nterpretazzjoni tal-prova ndizzjarja ghaliex ghalkemm din hi prova ferm importanti, u kultant anke aktar mill-prova diretta, pero', din hi prova li facilment tista' tqarraq lil dak li jkun qed jghamel l-interpretazzjoni w apprezzament taghha.[10]

22. Illi f'dan il-każ, huwa importanti wkoll li din il-Qorti tirreferi għar-regola tal-**hearsay** u kif din tiġi applikata fil-kamp penali Malti. L-artikoli 598 u 599 tal-Kodiċi ta' Organizazzjoni u Proċedura Ċivili (Kap 12) li jirregolaw il-**hearsay evidence**, u reżi applikabbli fi proċedimenti quddiem Qrati ta' Ġustizzja Kriminali bis-saħħa tal-artikoli 520(1)(d) u 645 tal-Kodiċi Kriminali jgħidu kif ġej:

598. (1) Bħala regola, il-qorti ma tiħux qies ta' xiehda dwar fatti li x-xhud igħid li ġie jafhom mingħand ħaddieħor jew li qalhom ħaddieħor li jista' jinġieb biex jagħti xiehda fuq dawk ilfatti.

(2) Il-qorti tista', ex officio, jew fuq oppożizzjoni tal-parti, ma tħallix jew tiċħad li jsiru mistoqsijiet bi skop li jittieħdu xiehda bħal dawk.

(3) Iżda l-qorti tista' ġġiegħel lix-xhud li jsemmi l-persuna li mingħandha jkun sar jaf il-fatti li għalihom jirriferixxu dawk ilmistoqsijiet.

---

[9] Emfasi ta' din il-Qorti.
[10] Deċiża nhar il-5 ta' Lulju 2002 mill-Imħallfin Noel Arrigo, Joseph A. Filletti u Patrick Vella.

599. Il-qorti tista', skont iċ-ċirkostanzi, tippermetti xiehda fuq kliem ħaddieħor u tieħu qies tagħha, meta dan l-istess kliem ħaddieħor ikollu, fih innifsu, importanza sostanzjali, fuq il-meritu tal-kawża jew ikun jagħmel parti mill-meritu; inkella meta dan ħaddieħor ma jkunx jista' jinġieb biex jixhed, u l-fatti jkunu tali li ma jkunux jistgħu jiġu ppruvati sewwa xort'oħra, l-aktar f'każijiet ta' twelid, ta' żwieġ, ta' mewt, ta' assenza, ta' servitù, ta' rjieħ ta'immobbli, ta' pussess, ta' drawwiet, ta' ġrajjiet storiċi pubbliċi, ta'reputazzjoni jew ta' fama, ta' kliem jew fatti ta' nies li mietu jew li jkunu assenti u li ma kellhom ebda interess li jgħidu jew jiktbu l-falz, u ta' fatti oħra ta' interess ġenerali jew pubbliku jew li jkunu magħrufa minn kulħadd.

23. Fil-kawża deċiża minn din il-Qorti diversament presjeduta fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Janis Caruana** tal-14 ta' Mejju 2012 mill-Imħallef Lawrence Quintano il-kwistjoni tal-**hearsay evidence** kienet ġiet indirizzata b'dan il-mod : -

21. Bir-rispett kollu, il-hearsay rule tagħna (fl-artikolu 599) mhix daqshekk riġida daqs kemm wieħed jaħseb. Fil-fatt l-ewwel parti ta' dan l-artikolu jgħid hekk:
'599. Il-qorti tista', skont iċ-ċirkostanzi, tippermetti xiehda fuq kliem ħaddieħor u tieħu qies tagħha, meta dan l-istess kliem ħaddieħor ikollu, fih innifsu, importanza sostanzjali, fuq il-meritu tal-kawża jew ikun jagħmel parti mill-meritu; inkella meta dan ħaddieħor ma jkunx jista' jinġieb biex jixhed, u l-fatti jkunu tali li ma jkunux jistgħu jiġu ppruvati sewwa xort'oħra,'

22. Fil-fatt fil-kawża 'Joseph Mary Vella et versus il-Kummissarju tal-Pulizija' il-Qorti Kostituzzjonali nhar it-13 ta' Jannar 1988 qalet hekk:
'Issa, fil-każ preżenti, si tratta ta' depożizzjoni ta' xhud dwar x'qallu ħaddieħor li ma jistax jiġi prodott minħabba li x-xhud ġie marbut bis-sigriet professjonali fuq l-identita' ta'dan il-ħaddieħor. Ċertament il-klem ta' dan il-ħaddieħor jistgħu, fiċ-ċirkostanzi tal-każ, ikollhom importanza sostanzjali fuq il-mertu tal-kawża. Għalhekk il-Qorti ma tara l-ebda raġuni l-għala għandha tiddipartixxi millkonlużjoni tal-ewwel qorti (li tħalli lil dan ix-xhud jiddeponi).'

23.Ukoll fl-Ingilterra u f'Wales ir-regola tal-hearsay m'għadhiex stretta daqsa qabel. Il-Qorti Ewropea Dwar id-Drittijiet tal-Bniedem fil-każ ' Al-Khawaja and Tahery versus the United Kingdom' tal-15 ta' Diċembru 2011 (deċiżjoni tal-Grand Chamber) qalet hekk f'pargrafu 130:

'However, the Court notes that the present cases have arisen precisely because the legal system in England and Wales has abandoned the strict common law rule against hearsay evidence. Exceptions to the rules have been created, notably in the 1988 and 2003 Acts, which allowed for admission of ST's statement in Al-Khawaja's case and T's statement in Tahery's case.'

> 24. Fil-każ ta' Al-Khawaja, ST kienet għamlet rapport lill-Pulizija numru ta' xhur sewwa wara li kienet allegatament assaltata minn tabib. ST għamlet suwiċidju qabel il-ġuri. L-Imħallef li ppresieda ħalla li jinqara r-rapport waqt il-ġuri u ta direzzjonijiet appożiti. (Ara paragrafi 9 -19 tal-istess sentenza). Il-Grand Chamber ma sabitx vjolazzjoni talartikolu 6 (ara par.158 tas-sentenza).
>
> 25. Issa, jekk wieħed janalizza s-sitwazzjoni fil-każ li jinsab fil-preżent quddiem il-Qorti, ir-rapport bl-ebda mod ma jgħid li min għamel ir-rapport dwar is-serqa indika lill-appellant. Kieku kien hekk ir-rapport kien ikun prova li sar it-tali kliem iżda mhux prova li l-appellant wettaq is-serqa għalkemm l-istess rapport kien ikun jista' jintuża biex jikkorobora provi oħra. (Ara: Subramianiam v Public Prosecutor (1956) 1.W.L.R.956 at 969, PC).2 Fir-rapport odjern m'hemmx xi allegazzjoni bħalma ma għamlet ST fil-każ 'Al-khawaja vs UK' jew xi sitwazzjoni simili għal dak li aċċettat il-Qorti Kostituzzjonali. Hawn għandna biss rapport li saret is-serqa, ta' xhiex, fejn u meta. Min għamel ir-rapport mhux Malti, ma semma lil ebda persuna bħala suspettat, u ma jistax joqgħod jinġieb Malta biex jikkonferma li saret serqa ta' laptop. Terġa' min għamel irrapport ma joqgħodx f'xi pajjiż fil-viċin.
>
> 26. Għalhekk il-Qorti, wara li rat iċ-ċirkostanzi tal-każ, u wara li rat l-artikolu 599 tal-Kap 12 res applikabbli għall-Kap 9, qed tiddeċiedi li fil-proċess teżisti prova li hija ammissibbli. Ir-rapport huwa prova li saret is-serqa u ta' xejn aktar.

24. Oltre minn hekk fis-sentenza tal-Qorti Kriminali deċiża nhar l-24 t'Ottubru 2011 fil-kawża fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs Mario Azzopardi** ġie deċiż is-segwenti : -

> Li l-artikoli relevanti dwar il-Hearsay Rule huma l-artikoli 598 u 599 tal-Kap 12 reżi applikabbli għall-Kap 9 bl-artikolu 645 tal-Kap 9.
>
> Il-każ li mhux l-ewwel darba li ġie ċitat b'approvazzjoni dwar il-hearsay rule f'kawżi ta' natura kriminali huwa Subramaniam v. Public Prosecutor fejn insibu dan il-kliem:
> 'Evidence of a statement made to a witness by a person who is not himself called as a witness may or may not be hearsay. It is hearsay and inadmissible when the object of the evidence is to establish the truth of what is contained in the statement. It is not hearsay and is admissible when it is proposed to establish by the evidence, not the truth of the statement, but the fact that it was made. The fact that the statement was made, quite apart from its truth, is frequently relevant in considering the mental state and conduct thereafter of the witness or of some other person in whose presence the statement was made.'

Jekk wieħed jimxi mal-prinċipji ta' dan il-każ allura ċerti persuni li magħhom ikun tkellem l-allegat vittma jistgħu jkunu prodotti (per eżempju, psikologu, għalliem jew social worker, il-ġenituri jew qraba fil-qrib tal-allegat vittma). Dawn jistgħu jixhdu li l-allegat vittma tassew qal hekk. Tali xhieda hija biss prova li l-allegat vittma tassew qal hekk, iżda mhux li dak li qed jgħid l-allegat vittma huwa tassew minnu. Jekk wieħed jeżamina l-ewwel sentenza tal-artikolu 599 tal-Kap 12, wieħed jista' jikkonkludi li l-hearsay rule fil-Liġi tagħna mhix daqshekk assoluta. U filfatt hekk qalet il-Qorti Kostituzzjonali hija u tiddeċiedi il- każ 'Joseph Mary Vella et versus Il-Kummissarju tal-Pulizija' (13 ta' Jannar 1988) fejn il-Qorti kkonfermat digriet tal-Prim'Awla biex jitħalla jixhed Prokuratur Legali li kien marbut bis-sigriet professjonali. Dan tħalla jixhed mingħajr ma kellu jikxef isem it-terza persuna li kienet qaltlu biex il-fatti li fuqhom kellhom jixhed il-Prokuratur Legali. Peress li d-depożizzjoni, li tista' tkun hearsay, tista' tkun prova diretta li ntqal xi ħaġa, ma tistax tiġi esklusa flistadju tal-eċċezzjonijiet preliminari.

F'dak li huma deċiżjonijiet kriminali, il-Qrati tagħna issa ilhom sew isegwu il-prattika dwar il-hearsay rule. (Ara dwar dan il-punt: Ir-Repubblika versus Meinrad Calleja). Reċentement il-Qorti tal-Appell Kriminali diversament preseduta qalet hekk:'

Fil-limit tal-użu li għamlet l-ewwel Qorti tal-okkorenza msemmija, ma hemm xejn irregolari. Hu ben stabbilit li waqt li prova hearsay ma hix prova tal-kontenut ta' dak li jiġi rapportat li ntqal, hi prova li dak rapportat li ntqal fil-fatt intqal fiċ-ċirkostanzi, data, post u ħin li ntqal u in kwantu tali hi ċirkostanza li meħuda ma' provi u ċirkostanza oħra tista' wkoll tikkontribwixxi għall-apprezzament li tagħmel il-Qorti.' (1 t'April 2011 'Il-Pulizija versus Fabio Schembri' preseduta mill-S.T.O. il-Prim Imħallef Dr Silvio Camilleri).

25. Apparti dan fis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kawża fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs Angelus Vella**, deċiża nhar it-30 ta' Lulju 2015, ir-regola dwar il-**hearsay evidence** ġiet spjegata b'dan il-mod kwantu sempliċi daqskemm ċar-

Ilu ben stabbilit minn din il-Qorti, kif anki rilevat mill-ewwel Qorti fis-sentenza tagħha, li mhux kull relazzjoni ta' x'qal ħaddieħor tikkostitwixxi hearsay evidence iżda jekk dak rapportat hux hearsay evidence jew le jiddependi mill-użu li wieħed jippretendi li jsir minn dak rakkontat. Jekk dak rakkontat jiġi preżentat bħala prova tal-kontenut tiegħu allura dak ikun hearsay evidence u bħala tali inammissibbli iżda jekk dak rakkontat jiġi preżentat mhux bħala prova tal-kontenut tiegħu iżda bħala prova li dak li ntqal verament intqal fiċ-ċirkostanzi ta' data, post u ħin li fihom intqal allura dan ma jkunx hearsay evidence u huwa ammissibbli għal ċerti għanijiet legali legittimi bħal sabiex tiġi kontrollata x-xiehda diretta tax-xhud li l-kliem tiegħu ikun qiegħed jiġi rapportat jew, fiċ-ċirkostanzi idoneji, anki sabiex tiġi korroborata xiehda diretta oħra.

26. Illi l-Liġi tafda l-eżerċizzju tal-analiżi tal-provi primarjament f'idejn il-Qorti tal-Maġistrati. Dan peress li l-Qorti tal-Maġistrati tkun fl-aħjar qagħda tqis il-provi kollha għax, normalment, tkun għexet personalment il-proċess quddiemha. Hija tkun setgħet tara u tisma' lix-xiehda jixhdu quddiemha - ħaġa li din il-Qorti ma kellhiex l-opportunita li tagħmel. U għalhekk huwa għaqli li l-Liġi tħalli prinċipalment dan l-eżerċizzju ta' analiżi u apprezzament tax-xiehda tax-xhieda f'idejn il-Qorti tal-Maġistrati; liema eżerċizzju huwa importanzi ħafna u li din il-Qorti ttih il-piż li jixraqlu, in kwantu ma jistax jiġi disturbat kif ġieb u laħaq.

27. Anke fejn il-Qorti tal-Maġistrati, għal xi raġuni jew oħra, ma tkunx semgħet ix-xhieda kollha hi stess, xorta waħda l-Liġi tafda l-eżerċizzju tal-analiżi u deċiżjoni dwar il-fatti f'idejn il-Qorti tal-Maġistrati. Il-Qorti tal-appell xorta tibqa' Qorti tat-tieni grad, biex, fil-każijiet appellati tara jekk u safejn il-Qorti tal-Maġistrati setgħetx legalment u raġonevolment tasal għall-konklużjonijiet milħuqa minnha in bażi għall-dawk il-provi u l-argumenti legali miġjuba quddiemha. Biss, kif intqal, din il-Qorti ma taqbadx u tibdel id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati kif ġieb u laħaq, u dan għar-raġuni miġjuba fil-kawża **Il-Pulizija vs Lorenzo Baldacchino** deċiża mill-Qorti Kriminali bħala Qorti tal-Appell deċiża nhar it-30 ta' Marzu 1963 mill-Imħallef William Harding fejn intqal is-segwenti : -

> Ma hemmx bżonn jinghad li l-komportament tax-xhud (demeanour) hu fattur importanti ta' kredibilita (ara Powell, On Evidence, p. 505), u kien, ghalhekk, li inghad mill-Qrati Ingliżi segwiti anki mill-Qrati taghna, illi "great weight should be attached to the finding of fact at which the judge of first instance has arrived" (idem, p. 700), appuntu ghaliex "he has had an opportunity of testing their credit by their demeanour under examination".

28. In definittiva, kif intqal minn din il-Qorti diversament presjeduta fis-sentenza **Il-Pulizija vs. Vincent Calleja** deċiża nhar is-7 ta' Marzu 2002 din il-Qorti, bħala Qorti ta' reviżjoni tas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati ma terġax tagħmel ġudizzju ġdid fuq il-każ f'dak li għandu x'jaqsam mal-valutazzjoni u evalwazzjoni tal-fatti tal-każ, iżda tillimita biss ruħha biex tara jekk id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati kienetx "unsafe and unsatisfactory" fuq il-bażi tar-riżultanzi li jkollha quddiemha dik il-Qorti. B'hekk din il-Qorti ma tistax tissostitwixxi d-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati sakemm id-deċiżjoni ta' dik il-Qorti ma tkunx "unsafe and unsatisfactory". Jiġifieri jekk din il-Qorti tara li l-Qorti tal-Maġistrati setgħet legittimament u raġonevolment tasal għall-konklużjonijiet li waslet għalihom fuq il-bażi tal-provi u tal-argumenti legali li kellha quddiemha, allura din il-Qorti ma tistax taqbad u tibdel il-konklużjonijiet ta' dik il-Qorti – anke jekk il-Qorti tal-Appell Kriminali setgħet kienet tasal għal konklużjoni differenti minn dik milħuqa mill-Qorti tal-Maġistrati.

E. IL-KONSIDERAZZJONIJIET TA' DIN IL-QORTI

Analiżi tal-provi miġjuba quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) u li fuqhom dik il-Qorti sabet lill-appellant ħati.

29. L-ewwel aggravju u l-ewwel parti tat-tieni aggravju sejrin jiġu trattati flimkien in kwantu din il-Qorti tqishom marbuta ma xulxin b'mod inxindibbli għar-raġunijiet li se jiġu spjegati. Dawn l-aggravji jgħidu li l-appellant ma setgħax jinstab ħati tar-reat ta' pussess kwalifikat ta' tetrahydrocannabinol li nstabet fl-għalqa fi Triq il-Ġejża,

s-Swieqi bil-piż ta’ 647 grammi in kwantu huwa ma kienx fil-pussess ta’ din is-sustanza fil-15 ta’ Marzu 2014 kif mistqarr fl-imputazzjoni miġjuba kontra tiegħu u dan peress li s-sustanza kienet ġiet elevata mill-Pulizija fil-jum ta’ qabel, jiġifieri fl-14 ta’ Marzu 2014. Fl-ewwel parti tat-tieni aggravju imbagħad jingħad li ma kienet teżisti ebda prova li l-appellant kellu xi rabta mal-basket li fih instabet id-droga cannabis fl-14 ta’ Marzu 2014 fl-għalqa fi Triq il-Ġejża, s-Swieqi. Dan ukoll peress li l-Prosekuzzjoni naqset milli tipprova li l-basket li ġabar l-appellant fil-15 ta’ Marzu 2014 kien l-istess basket li l-Pulizija kienu ġabru fil-jum ta’ qabel. Dan peress li l-għalqa kien fiha ħafna skart. Il-basket li jidher fil-filmat ma ġie identifikat minn ħadd. Mill-banda l-oħra l-appellant spjega mill-ewwel li kellu diżgwid ma ġara tiegħu minħabba xi skart li huwa kien tefa’.

30. In kwantu għal dak li għandu x’jaqsam mal-basket li nstab fl-għalqa fi Triq il-Ġejża, s-Swieqi u li fih kien hemm cannabis bil-piż ta’ 647 grammi jirriżulta li l-Ispettur Sant jikkonferma li kien irċieva informazzjoni kunfidenzjali li kien l-appellant li kien, fl-14 ta’ Marzu 2014 għall-ħabta tat-2030, deher jaħbi xi basket wara ċint f’għalqa fi Triq il-Ġejża, s-Swieqi. Biss dan l-Ispettur immedjatament bagħat lil PS518 u lil PC213 li marru fuq il-post u kkonfermaw li kienu sabu basket tal-plastik ta’ kulur abjad li hekk kif fetħuh innutaw li kien fih ammont sostanzjali ta’ ħaxix aħdar li kien suspettat cannabis grass. Wara dik is-sejba huwa kien informa lil Maġistrat tal-Għassa biex issir inkjesta filwaqt li jinbidel il-kontenut tal-basket sabiex ikunu jistgħu josservaw min ikun sejjer jiġbor dak il-basket. Din it-talba fil-fatt saret u ġiet akkordata kif jirriżulta minn fol 63.

31. L-Ispettur Sant ikkonferma li wara li l-kontenut tal-basket inbidel b’xi biċċiet (taċ-ċarruta) dan ġie mqiegħed lura fil-post minn fejn kien ittieħed u immedjatament inbdiet is-sorveljanza fuq il-post.

Kien l-għada meta għall-ħabta tal-1730 l-appellant deher riesaq lejn il-post bil-karozza tiegħu, waqaf fuq il-post, mar wara dan iċ-ċint tal-għalqa fejn kien ġie mqiegħed il-basket fil-jum ta' qabel mill-Pulizija, ġabar dan il-basket abjad, u beda miexi fid-direzzjoni tal-appartamenti "Mayfair Court" fejn kien jgħix. Kif kien miexi huwa beda jħares lejn dan il-basket, waqaf, dar, u reġa beda miexi lura lejn iċ-ċint minn fejn kien ġabar dak il-basket. Kien f'dak il-waqt li l-Pulizija li kienu għassa mal-post qabżu fuq l-appellant u arrestawh.

32. PS1174 Adrian Sciberras a fol 23 jikkonferma li fl-14 ta' Marzu 2014 huwa kien mar immedjatament fuq il-post imsemmi aktar il-fuq, fejn kien iddiriġieh Ispettur Sant għall-ħabta ta' 2030 – 2100. Ra li kien hemm għalqa jew qisu plot li għadu ma nbeniex u li kien fih is-siġar u ħaxix li kiber. Kif ittawwal maċ-ċint kien hemm kantun sporġut il-barra minn maċ-ċint u fuqu kien hemm basket tal-plastik abjad. PS1174 ġie muri basket seduta stante markat NS1 u għaraf li dak kien l-istess basket li huwa rrefera għalih fix-xiehda tiegħu bħala dak il-basket li kien ġabar minn wara ċ-ċint wara li kien iffotografah bil-mobile tiegħu kif kien wara ċ-ċint. Huwa eżebixxa żewġ ritratti f'dok AS a fol 27. F'dawn ir-ritratti jidher il-basket abjad, li kellu l-logo "La Natura" u dak li kien il-kontenut tiegħu. Ingħata struzzjonijiet mill-Ispettur Sant sabiex jibdel il-kontenut tal-basket u jerġa jqegħdu fejn kien sabu. Jikkonferma li fejn kien hu kienu sabu xi garbage bags li kienu fit-triq, fetħuhom u tefa' xi ħaxix ħażin li ġabar minn fuq il-bankina filwaqt li minn garbage bag kien ħa xi ċraret u tefagħhom fil-basket l-abjad imsemmi. Fejn kien hemm il-basket l-abjad ma kienx hemm bastijiet oħra. Jikkonferma li dak il-basket l-abjad kien l-uniku basket li kien jinstab wara ċ-ċint. Hemmhekk reġa poġġa lura dak il-basket l-abjad bil-kontenut mibdul u minn dak il-ħin lil hemm baqgħu josservaw jekk javviċinax xi ħadd

lil dak iċ-ċint. Kien l-għada jiġifieri fil-15 ta' Marzu 2014 għall-ħabta tal-1720 li PS1174 flimkien ma PC213 innutaw lill-appellant riesaq lejn iċ-ċint. PS1174 jiddeskrivi kif huwa ra lill-appellant jagħmel meta resaq lejn iċ-ċint billi raħ l-ewwel iħares l-isfel lejn iċ-ċint, dar dawra qisu biex jara jekk hemmx xi ħadd madwaru, dendel idu u ġibed il-basket, tella' l-basket, u beda miexi bil-basket f'idu fid-direzzjoni tar-residenza tiegħu li kienet xi ħames metri l-bogħod miċ-ċint. Waqt li kien sejjer fid-direzzjoni ta' din ir-residenza l-appellant beda' jħares lejn il-basket u dar lura lejn iċ-ċint. F'dak il-mument l-appellant ġie arrestat. Din l-operazzjoni kienet ġiet videoreġistrata minn PC312.

33. PS518 Anthony DeGiovanni essenzjalment jikkonferma l-verżjoni ta' PS1174 jiġifieri li fl-14 ta' Marzu 2014, flimkien ma' PS1174 u PC213 kien mar fi Triq il-Ġejża, s-Swieqi. Iċċekjaw basket li fih kien hemm suspettata cannabis grass, informaw lil Maġistrat, inbidlet is-suspettata droga bi ħxejjex ħżiena li sabu hemm. Minn hemmhekk bdiet l-osservazzjoni fuq il-post. Jikkonferma li l-għada għall-ħabta tal-1730 resaq l-appellant u mar jiġbor dak il-basket u hekk kif kien miexi bih f'idu lejn ir-residenza tiegħu kien hemm struzzjonijiet biex jarrestawh.

34. PC213 Nicolai Borg xehed a fol 65 u jikkonferma li fl-14 ta' Marzu 2014 huwa flimkien ma PS1174 marru fi Triq il-Ġejża s-Swieqi. Essenzjalment jikkonferma wkoll ix-xiehda ta' PS1174. Jispjega kif marru fuq il-post sabu dan il-basket – basket wieħed biss – li kien wara ċ-ċint u li PS1174 iffotografah. Refgħu dan il-basket minn hemmhekk u ġrew sal-kantuniera fejn meta PS1174 fetaħ dan il-basket sab li kien hemm fih ħaxix suspettat cannabis grass. Infurmaw lil-Ispettur Nicolai Sant u ingħataw struzzjonijiet biex jibdlu l-kontenut tal-basket u jerġgħu ipoġġuh lura. Fil-fatt kien hemm xi garbage bags u tefgħu xi kontenut tagħhom fil-basket. Wara reġgħu

poġġew il-basket fl-istess post minn fejn ħaduh. Minn dak il-ħin bdew osservazzjoni fuq il-basket filwaqt li membri oħra tad-Drug Squad avviċinaw il-post biex jagħtu assistenza. L-għada, jiġifieri l-15 ta' Marzu 2014 l-appellant deher javviċina l-post fejn kien hemm il-basket għall-ħabta tal-1700. L-appellant ittawwal wara ċ-ċint, daħħal idejh, refa' l-basket, u beda miexi bih. Huwa ingħata struzzjonijiet minn PS1174 biex l-appellant jiġi mwaqqaf. Ta' din l-operazzjoni PC213 ġibed ir-reġistrazzjoni bil-video li eżebixxa a fol 68.

35. Bħal Qorti tal-Maġistrati (Malta) qabilha, din il-Qorti rat ukoll il-videoreġistrazzjoni imsemmija minn PC213 u tqis li minn dak osservat, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) setgħet legalment u raġonevolment tinnkonkludi li, (mill-movimenti magħmula mill-appellant hekk kif avviċina ċ-ċint, ittawwal, jaqbad il-basket, iħares lejn il-basket u jerġa jdur lura), l-appellant ma kienx kredibbli fl-ispjegazzjoni li huwa forna meta jgħid li huwa kien sempliċiment mar jiġbor il-basket biż-żibel fih li kien rema' fil-ġurnata ta' qabel. Il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) setgħet legalment u raġonevolment tikkonkludi li l-appellant kien jaf li l-kontenut ta' dak il-basket ma kienx żibel iżda droga. Dik il-Qorti setgħet tikkonkludi dan meta tqis ukoll l-imġieba tal-appellant li tidher ukoll videoreġistrata.

36. Huwa minnu li l-provi juru li fl-14 ta' Marzu 2014 l-Ispettur Sant jgħid li huwa kellu informazzjoni kunfidenzjali li kien l-appellant li kien mar iqiegħed il-basket wara ċint fl-għalqa. Biss l-Ispettur Sant ħa azzjoni immedjata u bagħat lil Pulizija imsemmija fuq il-post preċiż biex jinvestigaw, jekk dik l-informazzjoni kunfidenzjali li huwa kellu kienetx korretta u ta min jorbot fuqha. Fil-fatt, meta l-Pulizija imsemmija aktar il-fuq marru fuq il-post, huma setgħu jikkonfermaw li verament kien hemm basket f'dak il-post u li f'dan il-basket kien

hemm dak li wara rriżultat li kienet droga cannabis. Minn dak il-mument il-quddiem il-Pulizija għamlu l-għassa ma dan il-basket u kien l-għada li l-appellant mar jiġbru.

37. Il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) setgħet legalment u raġonevolment tinterpreta dawn il-provi diretti u indiretti magħquda mal-imġieba tal-appellant hekk kif mar jiġbor dak il-basket bħala prova sikura li huwa kien jaf li dak il-basket kien fih id-droga. Qabel xejn il-Pulizija immedjatament, wara li daħlitilhom l-informazzjoni kunfidenzjali li l-appellant kien ħalla basket wara ċ-ċint fi Triq il-Ġejża s-Swieqi, marru fuq il-post u sabu li verament kien hemm basket li fih kien hemm id-droga cannabis. L-informazzjoni kunfidenzjali mhix prova ammissibbli per se; iżda dik l-informazzjoni kunfidenzjali kienet irriżultat korretta u preċiża kemm dwar il-basket, kemm dwar il-post fejn tħalliet, nonche dwar il-kontenut tagħha – fis wara li tħalliet fuq il-post. Sa dak il-punt għalhekk il-Pulizija akkwistaw, bil-ħidma tagħhom prova ammissibbli dwar il-basket, il-lok fejn tħalla u l-kontenut tiegħu. Ma kellhomx - sa dak il-punt - il-prova ammissibbli li kien l-appellant li kien ħalla l-basket hemm.

38. Iżda din il-prova ġiet l-għada hekk kif, oħroġ il-għaġeb, kien infatti l-appellant stess li mar direttament għal dak il-post preċiż fejn kien tħalla dak il-basket partikolari mill-Pulizija bil-kontenut mibdul fil-ġurnata ta' qabel. Jiġifieri għalkemm l-informazzjoni kunfidenzjali ma kienetx prova fiha nnifisha, il-fatt li wara rriżulta li verament kien l-appellant li mar jiġbor dak il-basket, issa, bl-imġieba tiegħu stess kien l-appellant li kkonferma dik l-informazzjoni u li bl-imġieba tiegħu stess li jmur jiġbor dak il-basket tal-plastik magħqud mal-imġieba tiegħu qabel, waqt u wara li ġabru, forna dik il-prova lill-Prosekuzzjoni li sa dak il-ħin ma kellhomx.

39. Mill-videoreġistrazzjoni jidher l-appellant jasal fuq dak il-post preċiż, jittawwal l-isfel wara ċ-ċint, idur dawra jħares madwaru, jtawwal idejh ix-xellugija u jiġbed il-basket l-abjad, iħares lejh, jibda miexi lura minn fejn ġie filwaqt li jerġa jagħti ħarsa oħra fil-ġenb lemini tiegħu u lura. Hekk kif kien miexi, huwa beda jħares lejn il-basket l-abjad, waqaf, ħares ħarsa sew lejn il-basket, u f'daqqa waħda reġgħa dar lura. Hekk kif kien reġa beda miexi lejn id-direzzjoni ta' mnejn huwa kien ġabar dak il-basket taru fuqu l-Pulizija li kienu fuq il-post u arrestawh.

40. Huwa minnu li anke l-perit Mallia jikkonferma li f'dan il-plot mhux mibni kien hemm xi imbarazz akkumulat matul iż-żmien. Iżda mir-ritratti meħuda mill-istess perit fir-relazzjoni tiegħu ma jirriżultax li kien hemm basktijiet tal-plastic f'dik il-parti tal-plot mhux mibni li kienu almenu jixbħu lil dak li ġabar l-appellant.

41. Jirriżulta wkoll, anke mir-ritratti meħuda minn PS1174 li ħdejn fejn kien hemm dan il-basket ma kienx hemm basktijiet oħra simili, jew almenu ta' kulur abjad. Filwaqt li fit-triq irriżulta li kien hemm garbage bags oħra, ma jirriżultax li fejn kien hemm dak il-basket l-abjar kien hemm ukoll basktijiet oħra simili.

42. Anke jekk il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) ma kellhiex prova legalment ammissibbli li kien l-appellant li fl-14 ta' Marzu 2014 kien qiegħed f'dak il-post dak il-basket fit-2030 bid-droga cannabis fih, hekk kif bdiet l-operazzjoni tal-Pulizija ftit minuti wara li dan il-basket tqiegħed hemm – fuq dik il-parti taċ-ċint li kellha wkoll sporġenza ta' kantun il-barra - il-provi juru b'mod ċert li l-appellant kien dak li mar jiġbor dak il-basket minn dak l-istess post preċiż fejn kien ġie misjub mill-Pulizija u li fih irriżulta li kien hemm id-droga cannabis. Ma jirriżultax li kien hemm xi basktijiet oħra simili tiegħu fl-istess post. L-imġieba tal-appellant fil-15 ta' Marzu 2014 għall-ħabta tal-1700

kienet turi li huwa ried li jmur jiġbor dak il-basket u ebda basket ieħor. Il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) setgħet tinferixxi mil-imġieba tal-appellant qabel u wara li ġibed dak il-basket li huwa kien jaf bil-kontenut ta' dak il-basket. Li kieku dak kien basket sempliċiment mimli biż-żibel, kien ikollu għalfejn l-appellant joqgħod iħares u jivverifika jekk kienx hemm xi ħadd qed jarah qabel ma huwa ġibdu b'idu x-xellugija? Kellu għalfejn jerġa jħares lejn il-lemin tiegħu u lura hekk kif ġibed dan il-basket u beda miexi lejn ir-residenza tiegħu bih? Jekk verament huwa kien qiegħed jiġbor basket biż-żibel li kien rema fil-jum ta' qabel ma kienx ikollu għalfejn joqgħod jara min kien qiegħed jarah. Semmai din l-imġieba kienet aktar konsoni ma min ikun irid jarmi żibel barra u mhux min jiġbor żibel minn barra.

43. Apparti minn hekk jirriżulta mix-xiehda tal-Pulizija li marru fuq il-post li barra fit-triq, fil-jum ta' qabel, kien hemm boroż taż-żibel oħra – garbage bags – mitluqa fit-triq. Jekk verament kien hekk u l-appellant kull ma ried jagħmel huwa li jarmi ż-żibel tiegħu, għaliex ma ħalliex iż-żibel tiegħu ħdejn il-garbage bags l-oħra biex jiġu miġbura mir-refuse collectors? Kellu għalfejn jieħu lura miegħu dik il-borża żgħira bajda? Dawn huma provi ċirkostanzjali li meta jingħaqdu mal-kumplament tal-provi l-oħra setgħu legalment u raġonevolment iwaslu lil Qorti tal-Maġistrati (Malta) tikkonkludi li l-appellant kien jaf li l-basket wara dak iċ-ċint kien fih id-droga.

44. L-appellant jargumenta li pero huwa semmai ġie fil-pussess tal-basket mhux fl-14 ta' Marzu 2014 iżda fil-15 ta' Marzu 2014 u b'hekk l-akkuża kontra tiegħu kienet żbaljata. Anke fuq dan il-punt din il-Qorti tqis li, għar-raġunijiet miġjuba aktar il-fuq, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) setgħet legalment u raġonevolment issib li huwa kien jaf bil-basket nonche l-kontenut tiegħu, sa mill-14 ta' Marzu 2014 u dan kif irriżulta lil Pulizija fis wara li daħlitilhom l-informazzjoni

kunfidenzjali li, sussegwentement, irriżultatilhom korretta kemm fir-rigward tal-basket, tal-post u ta' ħallieħ hemm (u dan mill-imġieba tal-appellant stess meta l-għada mar jiġbru minn dak il-post preċiż). Kif mistqarr minn din il-Qorti, presjeduta mill-Prim'Imħallef Emeritu Vincent de Gaetano fl-appell kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Adrian Zammit u Victor John Borg** tal-10 ta' Ġunju 2008 :

> "Pussess", fir-rigward ta' pussess ta' droga, jista' jkun hemm pussess materjali (physical possession) – bhal meta persuna jkollha f'idejha u konsapevolment, u ghal raguni mhux lecita, id-droga in kwistjoni – jew pussess legali (constructive possession jew custody or control) – bhal meta persuna, konsapevoli li dak l-oggett huwa droga u minghajr l-awtorizzazzjoni tal-ligi, tkun halliet jew hbiet dik id-droga x'imkien fejn tista' ssibha u allura dik il-persuna jkollha forma ta' kustodja jew kontroll fuqha. Kemm il-pussess materjali kif ukoll il-pussess legali jipprexxindu mill-kwistjoni ta' min hu s-"sid" ta' dik id-droga, cioe` min ikun akkwistaha jew kisibha, u jkun allura jirreklama li dik id-droga hija tieghu. Kif tajjeb osservat l-ewwel qorti fis-sentenza appellata, "Ghall-finijiet ta' 'pussess' fil-kawzi ta' drogi, wiehed m'hemmx ghalfejn ikun is-sid tad-droga izda bizzejjed li jkollu xi forma ta' kontroll fuqha". Inoltre, tnejn min-nies jew aktar jista' jkollhom pussess, fis-sens ta' kustodja jew kontroll, ta' l-istess droga fl-istess hin. Issa, mill-provi, u senjatament mill-istqarrija li Borg irrilaxxja lill-pulizija, jirrizulta li huwa nghata minn Zammit il-pilloli ecstasy biex ighoddhom. Wara li ghaddhom, ghaddihom lil Zammit, izda dan qallu biex izommhom fl-istess pakkett tar-Rothmans Blue li fih Borg kellu l-kokajina. Dan il-pakkett kien materjalment f'idejn Borg meta waslu ghar-road block, u kien l-istess Borg li tefa' kollox, jigifieri l-pakkett bil-kokajina u bil-pilloli ecstasy, barra mit-tieqa. Ghalhekk il-provi juru bic-car li kemm Borg kif ukoll Zammit kellhom f'hinijiet differenti il-pussess materjali ta' dawn il-pilloli. Dana l-aggravju ta' l-appellant Borg qieghed, ghalhekk, jigi respint.

45. Għal dawn ir-raġunijiet l-ewwel aggravju u l-ewwel parti tat-tieni aggravju qegħdin jiġu miċħuda.

Ikkunsidrat

46. L-appellant jilmenta wkoll li huwa ma kellux x'jaqsam mad-droga misjuba fl-appartament fi Triq il-Ġejża, s-Swieqi viċin tal-appartament tal-appellant u Greta Grassi fil-piż ta' 598.07 grammi

l-appellant jikkontendi li l-Pulizija għamlu tfitxija kemm fix-xaft li kien "aċċessibbli" minn kamra fir-residenza tal-appellant u Greta Grassi liema xaft kien komuni u diversi appartamenti oħra kellhom twieqi għal fuqu. La l-appellant u l-anqas Greta Grassi ma kellhom x'jaqsmu ma dawn l-appartamenti. L-appartament fejn instabet din il-kwantita ta' droga cannabis fil-piż ta' 598.07 grammi kienet f'appartament li kien abbandunat u li kien fih bitħa komuni aċċessibbli għan-nies. Il-fatt li l-Pulizija kienu raw tieqa li tagħti għal dan ix-xaft bit-tarf miekul u komodina bil-wiċċ sfrundat li skonthom kien jagħti indikazzjoni li kien hemm aċċess għal dan ix-xaft ma kienetx prova biżżejjed biex turi li rabta bejn l-appellant u d-droga f'dak l-appartament in kwantu ebda tqabbil ma sar bejn xi marki li setgħa kien hemm fuq dak il-wiċċ u xi żarbun tal-appellant.

47. Fir-rigward ta' din is-sejba ta' droga fl-appartament viċin, din il-Qorti tqis li hemm probabbilita kbira li din id-droga kienet ukoll tal-appellant. Huwa minnu li l-provi prodotti juru li l-appellant setgħa kellu aċċess faċli għal dan ix-xaft u li daqstant ieħor kien hemm aċċess faċli għat-tieqa tal-appartament viċin li fih instabet it-tieni borża bi kwantita konsiderevoli ta' droga cannabis. Iżda a differenza tal-ewwel borża li l-appellant inqabad imur jiġborha, fir-rigward ta' din it-tieni borża l-evidenza ċirkostanzjali preżentata ma tistax titqies univoka b'mod li tipponta biss u esklussivament lejn l-appellant, u li tipprova lil hinn minn kull dubju dettat mir-raġuni bħala dak li lilu kienet tappartjeni din id-droga jew li almenu huwa kien dak li setgħa kellu xi kontroll effettiv fuqha. Biss biss l-appellant ma kienx jgħix waħdu fl-appartament – jiġifieri daqskemm kellu aċċess l-appellant daqstant ieħor setgħa kellha s-sieħba tiegħu. Apparti minn hekk il-fatt li l-perit Mallia jgħid li l-

appartament viċin deher abbandunat u li kien imsakkar, ma jfissirx li fil-fatt ma setgħax jiġi miftuh u jkun hemm aċċess għalih minn terzi. Tant hu hekk li l-istess perit jgħid li huwa ma pruvax li jiftaħ il-bieb u jaċċedi ġewwa.

48. Din il-Qorti tqis li dwar din it-tieni sejba din il-Qorti tqis li d-Difiża rnexxielha tipprova sal-grad tal-probabbli l-inekwivoċita tal-provi ċirkostanzjali. Dan peress li għalkemm verament kien hemm komodina bil-wiċċ sfrundat taħt it-tieqa li tagħti għal xaft li minnu setgħa kien hemm aċċess għall-appartament viċin minn fejn instabet it-tieni borża bi kwantita ta' droga cannabis, ma ġiex pruvat b'sikurezza ir-rabta bejn l-appellant u l-borża li fih instabet dik id-droga. Ma ġiex pruvat b'sikurezza li kien l-appellant li aċċeda f'dak ix-xaft daqskemm ma ġiex pruvat b'sikurezza li dik il-borża u l-kontenut ta' ġo fiha kienet tiegħu jew li kienet tiegħu ukoll, jew li kien jaf biha hu jew li kien jaf biha wkoll. L-appellant ma kienx l-uniku persuna li setgħa kellu aċċess għal dawk l-ambjenti. Apparti minn hekk huwa kien ilu biss xi ġimgħa żmien li daħal f'dak l-appartament u b'hekk dik id-droga ma kienetx tiegħu. L-anqas kien hemm il-prova li kien hu li rifes is-soll tat-tieqa li tagħti għax-xaft daqskemm l-anqas hemm prova ta' rabta bejn id-droga misjuba fil-basket l-abjad mad-droga misjuba fil-borża li kienet fl-appartament viċin.

49. Fin-nuqqas ta' provi aktar ċerti dwar ir-rabta jew il-paternita tal-appellant mal-borża s-sewda li nstabet fl-appartament viċin (bħal del resto ma kien hemm relattivament għall-borża li kienet inġabret mill-appellant minn wara ċ-ċint) din il-Qorti ma tqisx li s-sejbien ta' ħtija tal-appellant dwar is-sejba tad-droga fl-appartament viċin tista' titqies **safe and satisfactory** fiċ-ċirkostanzi ta' dan il-każ. B'hekk dil-Qorti sejra tilqa' dan l-

aggravju relattivament għal din is-sejba ta' borża bid-droga li nstabet fl-appartament viċin.

Ikkunsidrat

50. L-appellant jilmenta wkoll dwar il-fatt li huwa ġie misjub ħati wkoll dwar id-droga cannabis misjuba fid-drenaġġ fl-ammont ta' 5.11 grammi li l-Pulizija allegaw li kienet ġiet mormija mill-appellant fit-toilet u wara ġibed il-flushing l-appellant ikkontenda li din id-droga instabet fid-drenaġġ li kien komuni ma residenzi oħra u b'hekk ma setgħax jingħad li dik id-droga kienet tiegħu u dwar is-sejba ta' 0.10 gramma cannabis wara s-sink fil-kamra tal-banju l-appellant sostna li huwa dejjem innega li din is-sustanza kienet tiegħu.

51. Dwar dawn l-aggravji din il-Qorti tqis li l-appellant ma għandux raġun. Din il-Qorti tqis li f'dan il-każ kien hemm provi b'saħħithom biżżejjed li juru r-rabta tal-appellant ma' dawn il-boroż żgħar li nstabet is-sustanza cannabis u dik il-biċċa cannabis żgħira li nstabet fil-kamra tal-banju. Din il-Qorti ma għandhiex raġuni għaliex tiddipartixxi mill-konklużjonijiet milħuqa mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) dwar l-istess. Il-fatt li dawk il-boroż instabu fid-drenaġġ huwa spejgat bil-fatt li l-appellant rema dawk il-boroż fil-preżenza tal-Pulizija stess u flaxjhom waqt li kien qiegħed isir l-i "strip search" fuqu. A fol 30 PS518 jgħid ċar li l-appellant talabhom biex jidħol it-toilet, u huma staqsewh jagħmlu strip search fuqu. Waqt dan l-istrip search l-appellant daħħal idejh fejn il-parti intima tiegħu daħħal idejh fit-toilet u flaxja. PS518 jgħid li dak il-ħin stess ra qisa borża tal-plastic nieżla u kien minn hemm

li ttieħdet id-deċiżjoni li titkiser il-kaxxa tad-drenaġġ, mnejn imbagħad instabu l-qratas. Dan ġie konfermat ukoll minn PC1500 Alfred Cutajar fix-xiehda tiegħu a fol 32. PC1348 Joseph Campbell li xehed a fol 36 jgħid li ħin minnhom sema xi għajjat u daħal jiġri fil-kamra tal-banju fuq il-kollegi tiegħu biex jara x'inhu jiġri u dawn infurmawh li l-appellant kien għadu kif ifflaxja xi ħaġa fit-toilet u li mal-art instabet ukoll biċċa resin tal-cannabis żgħira.

52. Din il-Qorti jidhrilha li l-Qorti tal-Maġistrati (Malta) setgħet legalment u raġonevolment issib lill-appellant ħati ta' pussess ta' dawn il-biċċiet ta' droga cannabis.

Ikkunsidrat

53. Illi l-aħħar aggravju tal-appellant jitratta l-piena li ġiet inflitta mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) f'dan il-każ. Issa, f'materja ta' appell minn piena, huwa paċifiku li sabiex Qorti tal-Appell tibdel il-piena li tkun erogat l-ewwel Qorti, dan tagħmlu biss fl-eventwalita' li jirriżultalha li tali piena tkun żbaljata jew manifestament eċċessiva. Hekk ġie mistqarr mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Superjuri) fil-kawża fl-ismijiet **The Republic of Malta vs. Kandemir Meryem Nilgum and Kucuk Melek** deċiża nhar il-25 t'Awissu 2005 :

> It is clear that the first Court took into account all the mitigating as well as the aggravating circumstances of the case, and therefore the punishment awarded is neither wrong in principle nor manifestly excessive, even when taking into account the second and third grounds of appeal of appellant Melek. As is stated in Blackstone's Criminal Practice 2004 (supra):
>
> "The phrase 'wrong in principle or manifestly excessive' has traditionally been accepted as encapsulating the Court of Appeal's general approach. It conveys the idea that the Court of Appeal will not interfere merely because the Crown Court sentence is above that which their lordships as individuals would have imposed. The appellant must be able to show that the way he was dealt with was outside the broad range of penalties or other

dispositions appropriate to the case. Thus in Nuttall (1908) 1 Cr App R 180, Channell J said, 'This court will...be reluctant to interfere with sentences which do not seem to it to be wrong in principle, though they may appear heavy to individual judges' (emphasis added). Similarly, in Gumbs (1926) 19 Cr App R 74, Lord Hewart CJ stated: '...that this court never interferes with the discretion of the court below merely on the ground that this court might have passed a somewhat different sentence; for this court to revise a sentence there must be some error in principle." Both Channell J in Nuttall and Lord Hewart CJ in Gumbs use the phrase 'wrong in principle'. In more recent cases too numerous to mention, the Court of Appeal has used (either additionally or alternatively to 'wrong in principle') words to the effect that the sentence was 'excessive' or 'manifestly excessive'. This does not, however, cast any doubt on Channell J's dictum that a sentence will not be reduced merely because it was on the severe side – an appeal will succeed only if the sentence was excessive in the sense of being outside the appropriate range for the offence and offender in question, as opposed to being merely more than the Court of Appeal itself would have passed."[2]

This is also the position that has been consistently taken by this Court, both in its superior as well as in its inferior jurisdiction.

54. Mill-banda l-oħra din il-Qorti trid tagħmel l-evalwazzjoni tagħha dwar jekk il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) applikatx piena li kienet manifestament eċċessiva meta wieħed jieħu kont ukoll tal-aspetti retributtivi u preventivi tas-sentenza emessa minnha. Kif intqal aktar il-fuq fl-appell **Kandemir** u li ġie wkoll imbagħad ribadit fl-appell superjuri **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Marco Zarb**, deċiża nhar il-15 ta' Diċembru 2005, din il-Qorti bħala Qorti ta' appell ma tiddisturbax is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-ewwel istanza sempliċiment għaliex kienet tippreskrivi piena li kienet għola minn dik li din il-Qorti kif komposta kienet kieku tagħti kieku kienet hi li qegħda teroga l-piena. Biex l-appell jirnexxi, kien meħtieġ li l-appellant juri li l-piena mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati kienet toħroġ barra mill-parametri tal-piena jew miżuri applikabbli għall-każ. Din il-Qorti ma tinterferix ma pieni li ma jkunux jidhru li huma żbaljati fil-prinċipju, għalkemm ikunu jidhru li huma pieni ħorox għal xi Ġudikanti. Biex piena mogħtija minn Qorti tal-Ewwel Istanza tkun tista' tiġi mibdula jrid jiġi pruvat li kien hemm xi żball fil-prinċipju wara l-emanazzjoni ta' dik il-

piena. Il-Qorti tal-Appell Kriminali fl-Ingilterra żviluppat ukoll il-kunċett ta' sindakabilita tal-piena tal-Qorti tal-Ewwel Istanza fil-każ li din tkun eċċessiva jew manifestament eċċessiva. Biss dan ma jfissirx li sempliċiment għax sentenza tkun tidher li hija fuq in-naħa aktar severa din tkun tissodisfa dan it-test tal-eċċessivita jew eċċessivita manifesta. Anzi dik il-Qorti ttenni li appell fuq tali piena jkun jista' jiġi milqugħ jekk jirriżulta li s-sentenza tkun barra l-parametri tal-piena li tkun applikabbli :

a. għall-offiża in kwistjoni u
b. għaċ-ċirkostanzi tal-ħati

u mhux għaliex tkun piena li tkun għola minn dik li kieku l-Qorti tal-Appell kienet teroga għall-każ in kwistjoni. Dawn il-prinċipji ġew ukoll imħadnin minn din il-Qorti, kolleġjalment komposta fis-sentenza **Ir-Repubblika ta' Malta vs Carmen Butler et** deċiża nhar is-26 ta' Frar 2009 fejn ġie mistqarr ukoll is-segwenti :

> Fil-verita`, dawn il-principji huma rifless tal-principju l-iehor li meta jkun hemm sentenza li tigi appellata mill-hati, il-Qorti tal-Appell Kriminali, bhala regola, ma tiddisturbax il-piena erogata mill-ewwel qorti sakemm dik il-piena ma tkunx manifestament sproporzjonata jew sakemm ma jirrizultax li l-ewwel qorti tkun naqset milli taghti importanza lil xi aspett partikolari tal-kaz (u anke, possibilment, lil xi cirkostanza sussegwenti ghas-sentenza ta' l-ewwel qorti) li kien jincidi b'mod partikolari fuq il- piena. S'intendi, kif diga` nghad, "sentencing is an art rather than a science" u wiehed ma jistax jippretendi xi precizjoni matematika jew identita` perfetta fit-tqabbil tal- fatti ta' kaz ma' iehor jew tal-piena erogata f'kaz ma' dik erogata f'kaz iehor.

55. Il-ġurisprudenza prevalenti f'dan il-kuntest, tgħallem li meta Qorti tiġi biex teroga piena trid tieħu kont taċ-ċirkostanzi kollha li jsawru l-każ, jiġifieri dawk tal-vitmi, l-interessi tal-komunita kollha kemm hi, kif ukoll dawk tal-ħati. F'dan is-sens, kemm il-ġurisprudenza lokali kif ukoll dik Ingliża tistabbilixxi li fl-eżerċiżżju ta'

reviżjoni imħolli lilha, il-Qorti tal-Appell Kriminali trid tistħarreġ appell fuq il-piena inflitta kemm billi tqis iċ-ċirkostanzi kollha prevalenti li l-Qorti tal-Ewwel Istanza setgħet kienet f'qagħda li tara, kif ukoll, skont kif imsemmi fis-sentenza **Butler** tqis *anke, possibilment, lil xi cirkostanza sussegwenti ghas-sentenza ta' l-ewwel qorti.*

56. F'dan il-każ din il-Qorti sejra teħles lill-appellant minn dik il-parti tal-imputazzjonijiet miġjuba kontra tiegħu li għandhom x'jaqsmu mas-sejba tad-droga cannabis misjuba fl-appartament viċin għar-residenza tal-appellant f'Mayfair Court, Triq il-Ġejża, s-Swieqi u b'hekk sejjer ikun hemm rikaduta wkoll fuq il-piena inflitta. Biss din il-Qorti ma tistax ma tosservax ukoll li l-kumplament tal-ammont ta' droga li tagħha l-appellant ġie misjub ħati li kien jippossjedi b'mod kwalifikat kienet ukoll konsiderevoli u kif kienet il-Liġi fiż-żmien meta ġie kommess ir-reat u kif għadha l-Liġi anke sal-lum il-ġurnata, kienet timmerita piena karċerarja konsiderevoli.

Deċide

Konsegwentement, din il-Qorti tilqa' l-appell ta' ALNAFOURI Mohamed Nour in parti billi tħassar dik il-parti tas-sentenza appellata **<u>biss</u>** :

(a) fejn sabitu ħati tal-pussess kwalifikat tas-sustanza reżina tal-cannabis misjuba fl-appartament f'Mayfair Court, Triq il-Ġejża s-Swieqi u li kien jinsab viċin għall-appartament li fih kienu jirrisjedu l-appellant u Greta Grassi fl-ammont ta' 598.07 grammi, u

(b) fejn ikkundannatu għall-piena ta' erba' snin u sitt xhur priġunerija u multa ta' ħamest elef euro (€5000) u b'hekk

(c) tiddikjarah mhux ħati fir-rigward tat-tieni imputazzjoni biss fir-rigward ta' dik il-parti tas-sejba tad-droga reżina meħuda mill-pjanta cannabis li nstabet fl-appartament f'Mayfair Court, Triq il-Ġejża s-Swieqi u li kien jinsab viċin għall-appartament li fih kienu jirrisjedu l-appellant u Greta Grassi fl-ammont ta' 598.07 grammi; u :

(d) filwaqt li tikkonferma s-sejbien tal-ħtija tiegħu fir-rigward tal-kumplament tal-imputazzjonijiet u l-fatti riżultanti msemmija fis-sentenza appellata, tikkundannah għall-piena ta' tliet (3) snin priġunerija u multa ta' tliet elef euro (€3000); u

(e) altrimenti, safejn mhux mibdula b'din is-sentenza, din il-Qorti tikkonferma s-sentenza appellata fil-kumplament tagħha.

Aaron M. Bugeja,
Imħallef